Проєкт

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання земель автомобільного транспорту і дорожнього господарства та розвитку мережі автомобільних доріг

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3-4, ст. 27):

1) у частині третій статті 23 слово «шляхів» замінити словом «доріг»;

2) у статті 71:

у назві статті слова «та дорожнього господарства» виключити;

у частині першій слова та знак «лінійними виробничими спорудами,» виключити;

частину другу виключити;

3) доповнити статтями 71^1-71^4 такого змісту:

«**Стаття 71^1**. Землі дорожнього господарства

1. До земель дорожнього господарства належать землі у межах смуг відведення автомобільних доріг, а також землі, що знаходяться за їх межами, якщо на них розміщені будівлі та споруди, що забезпечують функціонування автомобільних доріг, а саме:

1) місцеві проїзди (паралельні об'їзні дороги), під'їзди до поромних переправ, снігозахисні, протилавинні та протисельові споруди, уловлювальні з'їзди, шумозахисні екрани, водовідвідні та водоочисні споруди, нагірні канави, випарні басейни, відкриті та закриті дренажні системи;

2) майданчики для стоянки транспортних засобів і відпочинку, видові, для складування дорожньо-будівельних та інших матеріалів, для проведення габаритно-вагового контролю, автопавільйони та туалети;

3) архітектурне облаштування, будівлі та споруди дорожнього господарства, а також виробничі бази, лінійні та інші споруди для виконання ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг, їх збереження і контролю дорожнього руху;

4) захисні та зелені декоративні насадження.

2. Для забезпечення нормальних умов експлуатації та запобігання ушкодженню земляного полотна автомобільних доріг загального користування та споруд дорожнього господарства, охорони земляного полотна автомобільних доріг від дії ерозії, заболочення, зсувів, лавин, снігопадів тощо по обидві сторони від межі смуги відведення встановлюються охоронні зони.

3. Для забезпечення розвитку автомобільних доріг при їх новому будівництві, реконструкції та капітальному ремонті проводиться резервування земель.

Стаття 71[2]. Смуга відведення автомобільної дороги загального користування

У межах смуги відведення автомобільної дороги загального користування забороняється проведення робіт, не пов'язаних із новим будівництвом, реконструкцією, ремонтом, експлуатаційним утриманням автомобільної дороги, а також функціонуванням об'єктів, які розміщуються за дозволом власника або органу управління автомобільної дороги.

Стаття 71[3]. Землі охоронних зон автомобільних доріг загального користування

1. Для забезпечення належних умов експлуатації та запобігання ушкодженню земляного полотна автомобільних доріг загального користування та споруд дорожнього господарства, охорони земляного полотна автомобільних доріг від дії ерозії, заболочення, зсувів, лавин, снігопадів, заметів тощо та з урахуванням розташування існуючих споруд, рельєфу місцевості рішеннями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства, органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень можуть встановлюватися охоронні зони.

2. Земельні ділянки, розташовані в охоронних зонах автомобільних доріг, не вилучаються у їх власників або користувачів, а використовуються з обмеженнями, встановленими цим Кодексом.

3. У межах охоронних зон автомобільних доріг загального користування забороняється будівництво житлових будинків, будівель і споруд, що не пов'язані із функціонуванням відповідної автомобільної дороги загального користування.

В межах охоронних зон забороняється здійснення господарської та іншої діяльності, яка негативно впливає або може вплинути на функціонування автомобільної дороги загального користування та може призвести до зменшення стійкості та перезволоження ґрунтів, спричинити ерозію, зсуви, лавини.

4. Перехід права власності чи користування земельною ділянкою не є підставою для припинення дії обмежень на використання земельної ділянки в межах земель охоронних зон автомобільних доріг загального користування.

5. Охоронні зони встановлюються на земельних ділянках в обох напрямках від осі автомобільної дороги, у наступних розмірах:

на ділянках доріг I, II та III категорій доріг державного значення в обхід міст та селищ міського типу – шириною не більше 200 метрів, а при обході сільських населених пунктів – не більше 100 метрів;

на під'їздах до обласних центрів – шириною до 50 метрів;

на ділянках доріг державного значення – в зоні шириною до 32,5 метрів.

Межі охоронних зон автомобільних доріг загального користування зазначаються у відповідній документації із землеустрою та у кадастрових планах.

6. Відомості про охоронні зони автомобільних доріг загального користування вносяться до Державного земельного кадастру як обмеження у використанні власником або землекористувачем земельної ділянки чи її частини в межах земель охоронних зон автомобільних доріг загального користування.

7. Власникам землі та землекористувачам відшкодовуються збитки, завдані їм унаслідок встановлення обмежень у використанні земельних ділянок у межах охоронної зони. Порядок визначення та відшкодування таких збитків власникам землі та землекористувачам встановлюється Кабінетом Міністрів України.

71[4]. Резервування земель для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення

Перелік земельних ділянок, які підлягають резервуванню з метою нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення затверджується Кабінетом Міністрів України.

Рішення Кабінету Міністрів України щодо резервування земель для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення приймається на підставі проектної документації або техніко-економічного обґрунтування, схваленого в установленому порядку, або рішення про доцільність здійснення державно-приватного партнерства, прийнятого в порядку, визначеному законодавством.

Перелік земельних ділянок, які підлягають резервування з метою нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг готується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства за погодженням з органами виконавчої влади, уповноваженими здійснювати розпорядження такими земельними ділянками.

Розмір земельних ділянок, що надаються у користування для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування, визначається на підставі проектної документації або техніко-економічного обґрунтування.

Для автомобільних доріг загального користування встановлюються наступні резервні зони по обидві сторони проектної межі смуги відведення:

дороги I та II категорії – до 50 м;

дороги III категорії – до 40 м;

дороги IV та V категорії – до 20 м.

Відомості про резервні зони автомобільних доріг загального користування вносяться до Державного земельного кадастру як обмеження у використанні із зазначенням інформації про їх власників, користувачів, кадастрового номеру, площі, цільового призначення на підставі проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та іншої документації із землеустрою, затверджених у встановленому законодавством порядку.

Обтяження речових прав на земельну ділянку, розташовану в межах резервних зон, визначених цією статтею, діють протягом строку, встановленого рішенням Кабінету Міністрів.»;

4) пункт «б» частини четвертої статті 84 після слів «державними залізницями» доповнити словами та знаком «автомобільними дорогами загального користування,»;

5) пункт «б» частини першої статті 112 після слів та знаку «державними залізницями,» доповнити словами та знаком «автомобільних доріг загального користування,».

2. У Законі України «Про транспорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 51, ст. 446):

1) назву та статтю 31 викласти у такій редакції:

«Стаття 31. Землі автомобільного транспорту

До земель автомобільного транспорту належать землі, надані під споруди і устаткування енергетичного, гаражного та паливно-роздавального господарства, автовокзали, автостанції, службово-технічні будівлі, станції технічного обслуговування, автотранспортні, транспортно-експедиційні підприємства, авторемонтні заводи, бази, вантажні двори, майданчики контейнерні та для перечеплення, службові та культурно-побутові приміщення й інші об’єкти, що забезпечують роботу автомобільного транспорту»;

2) доповнити статтею 31^1 такого змісту:

«Стаття 31^1. Землі дорожнього господарства

До земель дорожнього господарства належать землі у межах смуг відведення автомобільних доріг, а також землі, що знаходяться за їх межами, якщо на них розміщені будівлі та споруди, що забезпечують функціонування автомобільних доріг, а саме:

1) місцеві проїзди (паралельні об’їзні дороги), під’їзди до поромних переправ, снігозахисні, протилавинні та протисельові споруди, уловлювальні з’їзди, шумозахисні екрани, водовідвідні та водоочисні споруди, нагірні канави, випарні басейни, відкриті та закриті дренажні системи;

2) майданчики для стоянки транспортних засобів і відпочинку, видові, для складування дорожньо-будівельних та інших матеріалів, для проведення габаритно-вагового контролю, автопавільйони та туалети;

3) архітектурне облаштування, будівлі та споруди дорожнього господарства, а також виробничі бази, лінійні та інші споруди для виконання ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг, їх збереження і контролю дорожнього руху;

4) зелені та декоративні насадження

Землі, що знаходяться під автомобільними дорогами загального користування та їх спорудами, надаються дорожнім організаціям у користування відповідно до чинного законодавства.».

3. У Законі України «Про автомобільні дороги» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 51, ст. 556 із наступними змінами):

1) статтю 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

«охоронна зона автомобільної дороги це – територія в обох напрямках від осі автомобільної дороги, яка встановлюються для забезпечення нормальних умов експлуатації та запобігання ушкодженню земляного полотна автомобільних доріг загального користування та споруд дорожнього господарства, охорони земляного полотна автомобільних доріг від дії ерозії, заболочення, зсувів, лавин, снігопадів тощо;

резервна зона автомобільної дороги це – територія необхідна для забезпечення розвитку автомобільних доріг;»;

2) назву та статтю 14 викласти у такій редакції:

«Стаття 14. Забезпечення розвитку мережі автомобільних доріг загального користування

Розвиток мережі автомобільних доріг загального користування має для держави пріоритетне значення.

Правовий режим земель, на яких встановлено охоронні та резервні зони автомобільних доріг загального користування та ведення господарської діяльності на них визначається законом.»;

3) доповнити статтями 14^1-14^4 такого змісту:

«**Стаття 14^1**. Смуга відведення автомобільної дороги загального користування

Межі смуги відведення автомобільної дороги загального користування визначається згідно з будівельними нормами.

У межах смуги відведення автомобільної дороги загального користування забороняється проведення робіт, не пов’язаних із новим будівництвом, реконструкцією, ремонтом, експлуатаційним утриманням автомобільної дороги, а також функціонуванням об’єктів, які розміщуються за дозволом власника або органу управління автомобільної дороги.

Стаття 14^2. Охоронні зони автомобільних доріг загального користування

Для забезпечення належних умов експлуатації та запобігання ушкодженню земляного полотна автомобільних доріг загального користування та споруд дорожнього господарства, охорони земляного полотна автомобільних доріг від дії ерозії, заболочення, зсувів, лавин, снігопадів, заметів тощо рішеннями центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього господарства, залежно від компетенції, встановлюються охоронні зони.

У межах охоронних зон автомобільних доріг загального користування забороняється будівництво будинків, будівель і споруд, які не пов’язані із функціонуванням автомобільних доріг загального користування.

В межах охоронних зон забороняється здійснення господарської та іншої діяльності, яка негативно впливає або може вплинути на функціонування автомобільної дороги загального користування та може призвести до

зменшення стійкості та перезволоження ґрунтів, спричинити ерозію, зсуви, лавини.

Охоронні зони встановлюються на земельних ділянках в обох напрямках від осі автомобільної дороги, у наступних розмірах:

на ділянках доріг I, II та III категорій доріг державного значення в обхід міст та селищ – шириною не більше 200 метрів, а при обході сільських населених пунктів – не більше 100 метрів;

на під'їздах до обласних центрів – шириною до 50 метрів;

на ділянках доріг державного значення – в зоні шириною до 32,5 метрів.

Розміри охоронних зон автомобільних доріг загального користування можуть бути зменшені залежно від фактичного стану забудови територій та рельєфу місцевості.

Встановлення охоронних зон на автомобільних дорогах загального користування державного значення здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Межі охоронних зон автомобільних доріг загального користування зазначаються у відповідній документації із землеустрою та у кадастрових планах.

Охоронні зони автомобільних доріг загального користування зазначаються в документації із землеустрою з моменту відведення земельної ділянки для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування.

Відомості про охоронні зони автомобільних доріг загального користування вносяться до Державного земельного кадастру як обмеження у використанні земель в таких зонах.

Стаття 14[3]. Резервні зони автомобільних доріг загального користування державного значення

Для забезпечення нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення може прийматися рішення щодо резервування земель.

Для автомобільних доріг загального користування встановлюються наступні резервні зони по обидві сторони проектної межі смуги відведення:

дороги I та II категорії – до 50 м;

дороги III категорії – до 40 м;

дороги IV та V категорії – до 20 м.

Території, що підлягають використанню як резервні зони автомобільних доріг загального користування державного значення, резервуються згідно з рішенням Кабінету Міністрів України, прийнятого відповідно до проектної документації або техніко-економічного обґрунтування, схваленого в установленому порядку.

Перелік земельних ділянок, які підлягають резервування з метою нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення готується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері дорожнього

господарства та погоджується місцевими органами виконавчої влади, уповноваженими здійснювати управління відповідними автомобільними дорогами загального користування місцевого значення в межах адміністративно-територіальної одиниці.

У рішенні Кабінету Міністрів України про резервування земель для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг зазначаються:

об’єкт, для нового будівництва, реконструкції, ремонту та утримання якого встановлюється резервна зона;

перелік земельних ділянок, розташованих в межах резервної зони (із зазначенням їх власників, користувачів, кадастрового номеру, площі, цільового призначення);

порядок та терміни резервування територій, що підлягають використанню як резервні зони автомобільних доріг;

умови, строки та розміри відшкодування вартості відповідних земельних ділянок або збитки, спричинені обмеженнями на період резервування земель та джерела такого відшкодування;

термін, на якій встановлюється резервна зона;

розміри резервної зони.

Відомості про резервні зони автомобільних доріг загального користування вносяться до Державного земельного кадастру як обмеження у використанні із зазначенням інформації про їх власників, користувачів, кадастрового номеру, площі, цільового призначення на підставі проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та іншої документації із землеустрою, затверджених у встановленому законодавством порядку.

В межах резервних зон забороняється:

1) будівництво житлових будинків, виробничих чи інших будівель та споруд, громадських будівель;

2) будівництво гаражів, автостоянок, дачних і садових будинків та господарських споруд, розміщення автозаправних та автогазозаправних станцій, складів пально-мастильних матеріалів;

3) висадження багаторічних насаджень;

4) влаштування звалищ сміття, накопичувачів відходів виробництва, цвинтарі, скотомогильників, полів фільтрації;

5) встановлення земельного сервітуту, який унеможливлює використання земельної ділянки для нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг.

Обтяження речових прав на земельну ділянку, розташовану в межах резервних зон, визначені цією статтею діють протягом строку, визначеного рішенням Кабінету Міністрів

Резервування не здійснюється у разі, якщо відповідні земельні ділянки належать до земель історико-культурного, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, а також земель оборони.».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування, крім пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення», який набирає чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України в шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради
України